

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC448 a b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013T956 (1) en 2013T956 (2)

datum uitspraak 19/05/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R.J.M.M. de Bont, advocaat te Waalre,

te voldoen door:

de Congregatie van het Heilig Sacrament,
gevestigd te Nijmegen,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 14 januari 2014, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie, te weten het advies d.d. 30 september 2013 met zaaknummer 2013T956 (1) en het advies d.d. 8 november 2013 met zaaknummer 2013T956 (2). In beide adviezen is het seksueel misbruik gegrond verklaard. Ook zijn de brieven van 13 oktober en van 5 december 2013 ontvangen, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring, zoals in de twee adviezen vermeld, over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2. a misbruik algemeen

Het gezin waar verzoeker deel van uit maakte, woonde recht tegenover het klooster waar ook het internaat [naam internaat] was gevestigd. Er was een zekere intimiteit met de paters omdat zij vaak even bij de ouders van verzoeker op visite kwamen. De paters stonden in hoog aanzien. Verzoeker kwam geregeld in de kloostertuin om daar te spelen.

2.2.b misbruik door pater [naam 1]

Verzoeker is meerdere perioden in zijn leven door wijlen [voornamen] [naam 1] (hierna: pater [naam 1]) seksueel misbruikt. Pater [naam 1] had op het kloosterterrein een plantenkas, waar verzoeker als 5-jarige jongen vaak kwam. Spelenderwijs maakt pater [naam 1] intiem en vertrouwelijk contact met verzoeker. Toen verzoeker vijf jaar oud was, heeft pater [naam 1] meermalen via de broekspijp van verzoeker diens blote geslachtsdeel aangeraakt en meermalen tegen verzoeker aangebogen, terwijl verzoeker tussen de benen van pater [naam 1] was geplaatst.

Toen verzoeker ongeveer 13 jaar oud was, zat hij in de eerste klas op het internaat en kreeg hij (bij)les van pater [naam 1]. Pater [naam 1] begon verzoeker toen te strelen en te betasten en deed pogingen om verzoeker te kussen en hem met de hand te bevredigen. Pater [naam 1] was deels ontkleed en verzoeker moest pater [naam 1] met de hand bevredigen. Na de zomervakantie kreeg verzoeker wegens doubleren wederom les van pater [naam 1] en ging het misbruik door met een frequentie van 3 tot 4 keer per semester.

Toen verzoeker ongeveer 14 of 15 jaar oud was, moest hij op vakantie tweemaal bij pater [naam 1] in bed slapen en werd hij gedwongen om pater [naam 1] af te trekken. Ook moest verzoeker zich tijdens deze vakantie bij elke mogelijke gelegenheid seksueel getinte toenaderingen laten welgevalen.

Verzoeker is in zijn tijd op het internaat depressief geworden en heeft zichzelf verwond aan zijn pols in een poging om weg te komen van het internaat. Hij durfde destijds niet tegen zijn moeder of tegen de directeur van het internaat de werkelijke reden van de zelfverwonding te vertellen waardoor hij op het internaat moest blijven.

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik door pater [naam 1] vijf jaar oud en bij de voortzetting van het misbruik was verzoeker in de voor kinderen belangrijke puberteitsjaren.

2.2.c Misbruik door pater [naam 2]

Ten gevolge van het seksueel misbruik door pater [naam 1], was verzoeker in de zomervakantie van 1955 thuis erg depressief, lusteloos en zwijgzaam. In wanhoop over de houding van haar zoon (verzoeker), is de moeder van verzoeker met de paters over verzoekers gedrag gaan praten. Wijlen [voornaam] [naam 2] (hierna: pater [naam 2]) heeft toen aangeboden om regelmatig iets met verzoeker te zullen gaan ondernemen teneinde hem zo wat op te beuren. Ze gingen fietsen, zwemmen en bezochten een veefok-bedrijf. Tijdens een rustpauze aan een stille oever van de Maas heeft verzoeker pater [naam 2] moeten aftrekken. Dit is daarna nog meermalen gebeurd, onder andere op een stille plek bij het [naam]kanaal. De laatste keer heeft pater [naam 2] geprobeerd verzoeker van achteren te benaderen met seksuele bedoelingen (het ging hier om een poging tot anale verkrachting), hetgeen niet lukte omdat verzoeker zich verweerde. Verzoeker heeft toen tegen zijn moeder gezegd voortaan niet meer mee te willen gaan met pater [naam 2]. Na de zomervakantie toen verzoeker weer op het internaat zat, bleef pater [naam 2] verzoeker volgen; hij kwam langs als verzoeker in bed lag en overdag kwam hij in verzoekers buurt staan, waarbij pater [naam 2] met zijn hand in zijn toog manipuleerde. Ook kreeg verzoeker een briefje van pater [naam 2] waarin deze schreef dat hij zichzelf iets zou aandoen omdat hij verzoeker miste. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik dat is gepleegd door pater [naam 2] 13/14 jaar.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van twee schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie zoals onder 1.2 genoemd. De adviezen zijn gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen pater [naam 1] (advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2013T956 (1), en tegen pater [naam 2] (advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2013T956 (2), waarin de klachten gegrond zijn verklaard. Beide adviezen zijn voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van de aangeklaagden tot overname van de twee adviezen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling misbruik pater [naam 1] en pater [naam 2]

Gelet op het jegens verzoeker door gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door pater [naam 1] en pater [naam 2] ieder afzonderlijk beschouwd, ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.4 categorie-indeling van al het seksueel misbruik gezamenlijk beschouwd

Wanneer het voornoemde seksueel misbruik, dat door de beide paters verzoeker is aangedaan, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, gezamenlijk wordt beschouwd, is de Compensatiecommissie van oordeel dat de onderhavige aanvraag ingedeeld moet worden als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van vijf jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd tot zijn vijftiende jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, het tegen verzoeker aanbewegen, gedwongen seksuele handelingen zoals het moeten aftrekken, een poging tot anale verkrachting, het moeten dulden van seksueel getinte toenaderingen.
- Het misbruik heeft –zij het met tussenpozen- met enige regelmaat plaatsgevonden.

- Het misbruik ging gepaard met een vorm van psychische druk.
- Er sprake van seksueel misbruik gepleegd door twee personen.
- Er is misbruik gemaakt van de psychische nood van verzoeker en de depressieve toestand waarin hij zich op dertienjarige leeftijd bevond en waarvoor de moeder van verzoeker juist hulp had ingeroepen.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in latere psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 In het onderhavige geval is naar het oordeel van de Compensatiecommissie sprake van 'uitzonderlijk misbruik' als bedoeld in artikel 5 van de Compensatieregeling. In dergelijke gevallen, geldt niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade. Gezien de ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende verzwarende omstandigheden, ligt in de visie van de Compensatiecommissie in beginsel substantiële (vermogens) schade als gevolg van het misbruik voor de hand. Echter ook in de gevallen van uitzonderlijk misbruik dient vermogensschade wel in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.3 Aangezien mr. De Bont in de bijlage die met het aanvraagformulier is meegezonden, uitdrukkelijk heeft verklaard dat verzoeker om hem moverende redenen geen aanspraak wenst te maken op een vergoeding voor vermogensschade en dan ook niet zal overgaan tot het overleggen van bewijsstukken om eventuele vermogensschade ten gevolge van het seksueel misbruik aannemelijk te maken, zal ter zake daarvan geen vergoeding kunnen worden geadviseerd.

4.4. Gelet op ernst, omvang en duur van het seksueel misbruik komt verzoeker in aanmerking voor een substantiële vergoeding wegens immateriële schade. Het seksueel misbruik is verzoeker immers als zeer jonge en later als jeugdige en weerloze jongen aangedaan. Waar verzoeker op bescherming en liefdevolle behandeling en verzorging mocht rekenen op het internaat, werd hij geconfronteerd met structureel seksueel misbruik. Zelfs toen de moeder van verzoeker de hulp in riep vanwege zijn geestestoestand, is verzoeker seksueel misbruikt.

Verzoeker heeft ten tijde van het seksueel misbruik er niet over kunnen praten en in een poging om van het internaat weg te kunnen heeft hij zichzelf verwond (automutilatie). Hij is in zijn leven meermalen geconfronteerd geweest met lichte tot ernstige depressies, waarvoor hij vier keer langdurig in therapie is geweest die in het teken stonden van verwerking van het misbruik. Het seksueel misbruik heeft grote gevolgen (gehad) voor zijn persoonlijk welbevinden en zijn functioneren. Het misbruik is verzoeker bovendien door twee personen aangedaan. Het zijn deze feiten en omstandigheden ten tijde van het seksueel misbruik, alsmede de gevolgen van psychische aard, waarvan aangenomen kan worden dat zij in een bepaalde mate voortkomen uit het seksueel misbruik dat als uitzonderlijk heeft te gelden zeker nu van andere ontwrichtende omstandigheden in zijn jeugd niet is gebleken, die de Compensatiecommissie betreft bij de bepaling van de hoogte van het te adviseren smartengeld.

Bij het vaststellen van de toekenning van compensatie overweegt de Compensatiecommissie voorts dat de compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.5 Alle feiten en omstandigheden afwegend, is de Compensatiecommissie van oordeel dat betaling van een bedrag van €30.000,-- geadviseerd moet worden.

4.6 Nu in de onderhavige aanvraag geen sprake is geweest van een onderbouwing van vermogensschade en de aanvraag van verzoeker direct is ingedeeld in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik, komen eventuele kosten voor rechtsbijstand op basis van artikel 22 van de Compensatieregeling, niet voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €30.000,-- te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/05/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter